

Lovforslag nr. L 153. Fremsat den 12. januar 1999 af Aage Frandsen (SF), Anne Bastrup (SF), Jes Lunde (SF) og Holger K. Nielsen (SF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension

§ 1

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 752 af 20. oktober 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 20 affattes således:

»§ 20. Arbejdsmarkedets Tillægspension ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse.«

2. § 21 affattes således:

»§ 21. Repræsentantskabet, der består af 109 medlemmer, vælges af alle, der er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension senest 3 måneder, før valget finder sted, og som på valgdagen er fyldt 18 år.

Stk. 2. Valgbare er de i stk. 1 nævnte personer.

Stk. 3. Repræsentantskabet vælges i 8 regioner:

- a) Region 1: Hovedstaden (København og Frederiksberg Kommuner, Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amtskommuner), der vælger 33 repræsentanter.
- b) Region 2: Øerne (Vestsjællands og Storstrøms Amtskommuner), der vælger 11 repræsentanter.
- c) Region 3: Bornholm (Bornholms Amtskommune), der vælger 2 repræsentanter.
- d) Region 4: (Fyns Amtskommune), der vælger 11 repræsentanter.
- e) Region 5: Sydjylland (Sønderjyllands, Ribe og Vejle Amtskommuner), der vælger 17 repræsentanter.
- f) Region 6: Østjylland (Århus Amtskommune), der vælger 13 repræsentanter.

g) Region 7: Vest-Midtjylland (Ringkøbing og Viborg Amtskommuner), der vælger 11 repræsentanter.

h) Region 8: Nordjylland (Nordjyllands Amtskommune), der vælger 11 repræsentanter.

Stk. 4. Repræsentantskabet vælger af sin midte en formand.

Stk. 5. Reglerne for valg til repræsentantskabet skal svare til reglerne i lov om kommunale valg. Genvalg kan finde sted. Arbejdsministeren fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for valg til repræsentantskabet.«

3. § 22, *stk. 2*, ophæves, og i stedet indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* Repræsentantskabet afholder møde mindst tre gange årligt samt i øvrigt, når bestyrelsen, mindst 6 bestyrelsesmedlemmer eller mindst 25 medlemmer af repræsentantskabet ønsker det.

Stk. 3. Repræsentantskabet skal senest 6 måneder efter valget på baggrund af udkast fra bestyrelsen vedtage skriftlige og offentligt tilgængelige retningslinjer for den overordnede placementspolitik for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Disse retningslinjer skal udsendes til alle, der er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Eventuelle mindretalssynspunkter skal optrykkes sammen med planen.«

4. § 23, *stk. 1* og 2, ophæves, og i stedet indsættes som *stk. 1-3*:

»Bestyrelsen består af 15 medlemmer, der vælges af og blandt repræsentantskabets medlemmer.

Stk. 2. Valg til bestyrelsen sker ved forholds-
talsvalg efter regler, som svarer til reglerne i
§ 24, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse.
Genvalg kan finde sted. Arbejdsministeren fast-
sætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for
valg til bestyrelsen.

Stk. 3. Repræsentantskabets formand er for-
mand for bestyrelsen.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

5. Overskriften til *kapitel 8* affattes således:

»Fondsanbringelse og demokratisering«

6. Efter § 25 d indsættes i *kapitel 8* som nye pa-
raffer:

»§ 25 e. De otte regioner, der er defineret i
§ 21, stk. 3, udgør samtidig de 8 regioner, som
Arbejdsmarkedets Tillægspension er inddelt i.

Stk. 2. De valgte repræsentanter i de otte regi-
oner er regionsbestyrelse for Arbejdsmarkedets
Tillægspension i de pågældende otte regioner.
For Bornholm vælges dog en regionsbestyrelse
på 7 medlemmer, hvoraf de to førstvalgte er
medlemmer af repræsentantskabet.

Stk. 3. Regionsbestyrelserne udarbejder selv
deres forretningsorden, som skal forelægges re-
præsentantskabet til godkendelse.

Stk. 4. En regionsbestyrelse kan nedsætte et
forretningsudvalg efter samme regler, som gæl-
der ved valg af regionsbestyrelserne, jf. § 21,
som mellem regionsbestyrelsernes møder kan
varetage de opgaver, der er tillagt regionsbesty-
relsen.

Stk. 5. Regionerne ansætter en administrativ
ledelse, der forestår den daglige ledelse.

§ 25 f. Forvaltningen af 50 pct. af de midler,
der indbetales til Arbejdsmarkedets Tillægspen-
sion, udøves automatisk af regionsbestyrelserne
i de regioner, hvor de pågældende medlemmer
bor. Herudover forvaltes 25 pct. af de midler, der
indbetales til Arbejdsmarkedets Tillægspension,
også af regionerne, efter at bestyrelsen for Ar-
bejdsmarkedets Tillægspension har besluttet, i
hvilke regioner forvaltningen skal foregå. De
sidste 25 pct. forvaltes alene af bestyrelsen for
Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. De midler, der allerede er indbetalt til
Arbejdsmarkedets Tillægspension, forvaltes i
princippet efter samme fordeling som i stk. 1.«

7. § 26, *stk. 1*, affattes således:

»Bestyrelsen og regionsbestyrelserne skal for-
valte fondsmidlerne, så de bliver til størst mulig
gavn for lønmodtagerne. Det betyder, at pensi-
onskasserne skal forvalte deres midler således,
at de inden for rammerne af en social, økono-
misk og økologisk bæredygtig udvikling bliver
til størst mulig gavn for pensionsordningen. Det
indebærer blandt andet, at en del af midlerne pla-
ceres risikovilligt på kapitalmarkedet til gavn for
dansk produktion og beskæftigelse og en økolo-
gisk bæredygtig udvikling. De i § 22, stk. 3,
nævnte retningslinjer for den overordnede place-
ringspolitik skal eksplicit give vurderinger af,
hvorledes disse retningslinjer bidrager til en bæ-
redygtig samfundsudvikling. Bestyrelsen frem-
lægger i ATP's årsregnskaber, efter hvilke etiske
principper investeringerne foretages, og på den-
ne baggrund, hvad der investeres i og ikke inve-
steres i.«

8. I § 26, *stk. 3*, indsættes efter 2. pkt. som nye
punktummer:

»Endvidere kan op til ¼ pct. af fondsmidlerne
anvendes som udlån til medarbejderejede virk-
somheder på særlig gunstige vilkår. Betingelsen
for udlån skal dog være, at alle, der arbejder i
virksomheden, er ejere, og at enhver af dem har
en stemme, når fællesbeslutninger træffes.«

9. § 26, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Endvidere kan midlerne anvendes så-
ledes:

- a) til erhvervelse af fast ejendom,
- b) til aktiviteter vedrørende efterforskning og
udvinning i den danske undergrund samt til
forskning og udvikling,
- c) på anden måde, idet der ved produktion m.v.
bl.a. lægges vægt på anvendelse af renere
teknologi, holdbarhed, ressourcebesparelse,
genbrug og genanvendelse.«

10. I § 26 a, *stk. 1*, indsættes efter 2. pkt. som nyt
punktum:

»Finanstilsynet kan dog efter ansøgning i sær-
lige tilfælde dispensere fra 2 pct.-s-grænsen.«

11. § 26 a, *stk. 7 og 8*, ophæves.

12. Efter § 26 a indsættes i *kapitel 8* som nye pa-
raffer:

»§ 26 b. I aktieselskaber, hvor Arbejdsmarke-
dets Tillægspension alene eller sammen med
Lønmodtagernes Dyrtidsfond har aktier, men

ikke bestemmende indflydelse, kan stemmeretten på aktierne overlades til de ansatte eller deres repræsentanter, såfremt disse efter forespørgsel erklærer sig indforstået hermed.

§ 26 c. I aktieselskaber, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension alene eller sammen med Lønmodtagernes Dyrtidsfond har bestemmende indflydelse, kan bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension overlade det til de ansatte at drive virksomheden på nærmere aftalte vilkår.

Stk. 2. Repræsentantskabet skal senest i år 2000 fremlægge modeller til offentlig diskussi-

on af de vilkår, hvorunder de ansatte kan forestå driften af virksomheden. Senest med udgangen af 2001 skal repræsentantskabet vedtage en eller flere modeller i en form, der er egnet til at arbejde efter i praksis i en forsøgsperiode.«

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2000.

Stk. 2. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler for de nødvendige overgangsordninger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget er en delvis genfremsættelse af L 241 fremsat den 23. april 1997. Se Folketingstidende 1996-97, Tillæg A side 5249 og 5261. Men forslaget nåede ikke at komme til behandling i folketingsåret 1996-97. Det nye i dette forslag er, at ATP's bestyrelse er forpligtet til i forbindelse med fremlæggelse af årsregnskabet at fremlægge, efter hvilke etiske principper investeringerne foretages. Endvidere er der i dette forslag i modsætning til tidligere ikke medtaget et forslag om kønskvotering ved valg af ledelse.

SF har også tidligere fremsat forslag til demokratisering af og ændringer af formålet med lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Dette skete med fremsættelsen af lovforslag nr. L 66 i folketingsåret 1990-91 (1. samling) om en ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om ændring af Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Se Folketingstidende 1990-91 (1. samling), forhandlingerne sp. 1675 og Tillæg A sp. 1913. Lovforslaget kom på grund af folketingsvalget den 12. december 1990 ikke til 1. behandling.

Lovforslag nr. L 66 omhandlede både lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, idet forslaget indebar en reel sammenlægning af de to organisationer, når det gjaldt styringen.

SF fremsatte også i folketingsåret 1992-93 et forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (L 221). Se Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 6268 og 6853 og Tillæg A sp. 7617. Dette lovforslag er en videreudbygning af L 221.

Dette lovforslag vedrører som L 221 alene Arbejdsmarkedets Tillægspension, men skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, nr. L 154, og beslutningsforslaget om demokratiske og samfundsmæssigt bæredygtige pensionsinvesteringer, nr. B 72.

Overordnet har dette lovforslag på linje med lovforslag nr. L 154 om ændring af lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forslag til folketingsbeslutning nr. B

72 om demokratiske og samfundsmæssigt bæredygtige pensionsinvesteringer til formål at demokratisere økonomien ved, at lønmodtagerne får større indflydelse og dermed også større ansvar.

Lovforslaget har til formål:

1. At investeringerne sker ud fra social, økonomisk og økologisk bæredygtighed. Det forudsætter, at produktionen i fremtidens samfund giver mulighed for at omsætte pensionsopsparingen til forbrug i den forventede takt på en miljømæssigt forsvarlig måde, og uden at det i øvrigt belaster samfundøkonomien på en måde, som nødvendiggør uønskede økonomiske og politiske indgreb og kursændringer. Dette sikres ikke af kravet om, at ATP skal investere efter størst muligt forrentning. Derfor betyder dette krav heller ikke, at pensionsopsparenes interesser varetages bedst muligt. Sagt på en anden måde er den samfundsmæssige hensigtsmæssighed ikke identisk med maksimalt afkast. Der kan f.eks. være hensyn til miljøet, der afgørende taler imod investeringer uanset disses rentabilitet. Der kan være f.eks. sociale hensyn, der afgørende taler for investeringer, der ikke er økonomisk fuldt rentable. Derfor bør eksisterende lovgivning erstattes med en lovgivning, hvor samfundsmæssig bæredygtighed bliver den overordnede målsætning. ATP's medlemmer har selvfølgelig også en interesse i afkastet, og det skal sikres gennem en målsætning om, at investeringerne samlet set skal give et rimeligt afkast. Uden disse ændringer i målsætningen forsvinder ikke blot bæredygtigheden, men paradoksalt også den sikkerhed for fremtidigt forbrug hos ATP's medlemmer, som bruges som begrundelse for det nuværende krav om størst muligt afkast. Investeringer i virksomheder, der ikke er miljømæssigt forsvarlige eller ikke har et godt arbejdsmiljø, kan medføre betydelige samfundsmæssige udgifter, når ATP's medlemmer skal have udbetalt deres pension. En yderligere grund til ændringen er, at man faktisk ikke kan beregne en optimal »forrentning« af investeringerne og

slet ikke, når det gælder langsigtede investeringer. Den optimale forrentning rummer både et kvalitativt bæredygtighedsaspekt og et kvantitativt økonomisk gevinstaspekt, og begge dele afhænger af skøn, vurderinger og holdninger. Derfor bør vi droppe forestillingen om den iskolde, rationelle kalkule og erkende, at det drejer sig om, at investeringerne skal både bære og betale sig.

Angivelse af de etiske principper, som årsregnskabet ifølge forslaget § 26, stk. 1, skal indeholde, skal dels indeholde en beskrivelse af, hvilke typer af virksomheder man tilstræber at investere i, f.eks. virksomheder, der arbejder med vedvarende energi, hospitalsudstyr, kollektiv trafik, miljørigtige byggematerialer osv., og dels indeholde en beskrivelse af, hvilke typer af virksomheder man ikke vil investere i, f.eks. virksomheder, der benytter sig af børnearbejde og/eller ikke tillader, at arbejderne organiserer sig, virksomheder, der producerer pesticider, farligt affald m.v., virksomheder, der overtræder miljølovgivningen osv. Det skal også fremgå, hvad man har gjort for at sikre sig, at der ikke er investeret i virksomheder, der overtræder de etiske regler, man selv har opstillet.

2. At der bliver direkte valg af den politiske ledelse af Arbejdsmarkedets Tillægspension, dvs. repræsentantskabet. Det sker ud fra et ønske om at skabe større interesse og engagement omkring de dispositioner i form af kapitalanbringelser, der foretages af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Da det er meget vidtgående dispositioner, der foretages, og da de sker på medlemmernes vegne, er det vigtigt, at medlemmerne bliver mere inddraget i beslutningsprocesserne. Det vil et direkte valg kunne bidrage til. Da det samtidig ikke er entydigt, hvilke dispositioner der er de rigtige, lægger forslaget også op til, at valgene skal ske ved listevalg efter samme regler, som gælder ved de kommunale valg. Det sker bl.a. ud fra en erkendelse af, at medlemmerne af Arbejdsmarkedets Tillægspension inden for lovens generelle rammer kan lægge forskellig vægt på, hvad der skal prioriteres.
3. At der også lægges op til medlemmernes større indflydelse og dermed ansvarlighed for, hvordan Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler forvaltes, ved at lønmodtagere, der er ansat i virksomheder, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension har aktiviteter, kan få reel indflydelse på de

lønmotagermidler, der er investeret i deres virksomhed.

4. At det kun er medlemmer af Arbejdsmarkedets Tillægspension, der kan stemme ved valg til repræsentantskabet, som vælger bestyrelsen. Det sker med den begrundelse, at det er medlemmernes penge. Derfor er der ingen mening i, at der skal være arbejdsgiverrepræsentanter i styrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.
5. At Arbejdsmarkedets Tillægspension decentraliseres, ved at fonden opdeles i 8 regioner. Derved bliver afstanden mellem medlemmerne og fondsledelsen mindre, hvorved medlemmernes interesse og engagement for Arbejdsmarkedets Tillægspension vil kunne øges, ikke mindst når det tages i betragtning, hvor mange midler Arbejdsmarkedets Tillægspension råder over. Ifølge ATP's beretning og regnskab for 1997 havde fonden ved udgangen af 1997 investeringsaktiver på i alt ca. 166 mia. kr.
Ved at inddele Arbejdsmarkedets Tillægspension i 8 regioner må det også kunne forventes, at de beslutninger om kapitalanbringelser, som skal foretages, kan ske med større kendskab til de lokale forhold. Ved at lade den centrale fondsledelse bevare ¼ af midlerne centralt og ved at lade ¼ af midlerne blive placeret regionalt efter den centrale fondsledelses beslutning sikres også en hensyntagen til de landsdækkende interesser, som Arbejdsmarkedets Tillægspension skal varetage. En decentral struktur, hvor en del af midlerne overlades til regional forvaltning, giver gode muligheder for, at beslutningerne kan træffes ud fra lokalt kendskab.
6. At der ved kapitalanbringelser i langt højere grad tages hensyn til, hvad det er for en produktion, der bliver fremmet ved investeringen, idet der bl.a. skal lægges vægt på anvendelse af rene teknologi, holdbarhed, ressourcebesparelse, genbrug og genanvendelse.
7. At Arbejdsmarkedets Tillægspension får lidt større frihed til at disponere end i dag og derved udøve større indflydelse, samtidig med at det sker inden for rammen af »bæredygtig samfundsudvikling« og ikke »højst mulig forrentning«.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den egentlige valgte ledelse er repræsentantskab og bestyrelse.

Til nr. 2

Repræsentantskabet foreslås udvidet, således at regionerne kan få en rimelig stor repræsentation, og således, at de valgte i regionerne kan fungere som regionsbestyrelse.

Forslaget indebærer, at der ved valg anvendes regler svarende til regler for de kommunale valg. Antallet af stillere, der fastsættes i en bekendtgørelse af arbejdsministeren, skal være forholdsmæssig i forhold til antal vælgere, sådan som det er tilfældet i dag i den kommunale valglov. Det er derfor en forudsætning, at der kan etableres listevalg. Den valgmetode giver det bedste grundlag for en omfattende debat forud for valget. Konsekvensen af, at kommunalvalsreglerne skal gælde, er, at der kommer listevalg, at der både kan anvendes sideordnet opstilling og partiliste, at d'Hondts metode bruges ved mandatfordeling, at der er mindretalsbeskyttelse, at der kan indgås liste- og valgforbund, og at hver vælger har en stemme uanset formue i Arbejdsmarkedets Tillægspension. Antallet af stillere for den enkelte liste skal være lavt (i forhold til antallet af stemmeberettigede) ligesom ved kommunalvalgene. Valgretten er udformet, så også arbejdsløse m.fl., der er medlemmer af Arbejdsmarkedets Tillægspension, har stemmeret.

I det tidligere fremsatte forslag L 221 i folketings-samlingen 1992-93 foreslog SF, at valgdagen skulle ligge sammen med kommunalvalget. Det foreslås ikke her. Men det må være op til ATP, evt. sammen med andre lønmodtagerfonde, at finde en valgdato. Den kan falde sammen med kommunalvalget. Men det behøver ikke at være tilfældet.

Til nr. 3

Formålet er at sikre mindretalsbeskyttelse, samtidig med at udvidelsen af repræsentantskabets størrelse tages i betragtning.

Til nr. 4

Der henvises til bemærkningerne til nr. 2 og 3.

Til nr. 5

Ændringen er en konsekvens af kapitlets ændrede indhold.

Til nr. 6

Ad § 25 e

Når Arbejdsmarkedets Tillægspension ønskes opdelt i regioner, er det også logisk at lade de valgte til repræsentantskaberne i de enkelte regioner fungere som regionsbestyrelser for regionerne. Det giver den

nødvendige forbindelse mellem regionerne og Arbejdsmarkedets Tillægspension centralt.

Ad § 25 f

Fordelingsnøglen er valgt ud fra et ønske om både at tage hensyn til Arbejdsmarkedets Tillægspensions landsdækkende interesser og forpligtelser samt sikring af medlemmernes pensionsopsparinger og om at tage hensyn til de regionale ønsker og behov. For regionerne kan det være naturligt at samarbejde og bruge det centrale Arbejdsmarkedets Tillægspension til bestemte formål, f.eks. i forbindelse med obligationsopkøb. Ved placeringen af de 25 pct., som centralt skal uddeles til regionerne, skal bl.a. høj arbejdsløshed og behov for egnsudvikling indgå som kriterium for tildeling.

Til nr. 7-11

Da Arbejdsmarkedets Tillægspension er lønmodtagernes penge, må det være nærliggende, at denne fond i højere grad lader hensynet til beskæftigelsen indgå som en del af formålet, når investeringer skal foretages, ligesom det må være nærliggende at lægge en social og økologisk vinkel ind i formålsbestemmelsen for investeringspolitikken. Der skal med andre ord i langt højere grad foretages grønne investeringer. I dag adskiller Arbejdsmarkedets Tillægspensions investeringspolitik sig reelt ikke fra andre kapitalinvestorer, hvilket forekommer urimeligt, når det tages i betragtning, at det er lønmodtagernes penge.

Det er klart, at der fortsat skal tages afgørende hensyn til medlemmernes pensionsopsparing. Men der skal også tages hensyn til, at medlemmerne og deres efterkommere har en ren og sund verden at leve i. Og der burde ikke være uoverensstemmelse mellem disse to formål. Under alle omstændigheder er det et helt centralt formål med ændringer af formålsbestemmelserne, at antallet af de såkaldte grønne investeringer øges kraftigt.

Forslaget indebærer også, at der bliver mulighed for at investere i medarbejderejede virksomheder, som i dag har det problem, at traditionelle långivere er skeptiske over for denne virksomhedsform. For at hjælpe med fremmedfinansiering foreslås det derfor, at der skal kunne ydes lån på gunstige vilkår, f.eks. med lang løbetid og/eller ydelsesfrihed den første tid efter långivningen. For at sikre, at en eventuelt ekspanderende medarbejderejet virksomhed ikke skal degenerere til en virksomhed bestående af f.eks. de oprindelige ejere og nyansatte lønarbejdere, foreslås det, at en betingelse for at yde gunstige lån skal være, at alle, der arbejder i virksomheden, skal være ejere, og at alle har en

F. t. l. vedr. Arbejdsmarkedets Tillægspension

stemme, når fælles beslutninger træffes. Der kan dog være behov for at dispensere i en kort periode fra bestemmelsen om, at alle skal være medejere i medarbejderejede virksomheder i perioden indtil det tidspunkt, hvor en ansat er blevet medejer.

Forslaget indebærer også, at det hidtil gældende lof for erhvervsaktive placeringer fjernes, ligesom der indføres en mulighed for at dispensere i forhold til loftet på de to procent. Endelig får Arbejdsmarkedets Tillægspension mulighed for at få bestemmende indflydelse.

Til nr. 12

For at kunne administrere disse bestemmelser skal

Arbejdsmarkedets Tillægspension tage kontakt til de ansatte i de virksomheder, hvori fonden allerede har aktier, og ved alle fremtidige førstegangserhvervelser. Såfremt de ansatte ønsker at overtage stemmeretten, skal aktierne noteres på navn. Bestemmelsen forhindrer ikke, at der indgås aktionæroverenskomster.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2000. Med hensyn til lovens administration i øvrigt vil der være brug for overgangsbestemmelser.

Lovforslaget sammenholdt med gældende formulering

Gældende formulering

§ 20. Arbejdsmarkedets Tillægspension ledes af et repræsentantskab, en bestyrelse og en direktør.

§ 21. Repræsentantskabet består af 15 arbejdsgiverrepræsentanter og 15 lønmodtagerrepræsentanter samt en formand.

Stk. 2. Arbejdsgiverrepræsentanterne udpeges således, jf. § 25:

8 efter indstilling af Dansk Arbejdsgiverforening.

2 efter indstilling af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

1 efter indstilling af finansministeren.

1 efter indstilling af Amtsrådsforeningen i Danmark.

1 efter indstilling af Kommunernes Landsforening.

1 efter indstilling af Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i fælleskab.

1 efter indstilling af Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

Stk. 3. Lønmodtagerrepræsentanterne udpeges således, jf. § 25:

10 efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark.

3 efter indstilling af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.

1 efter indstilling af FR-Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark.

1 efter indstilling af Akademikernes Centralorganisation.

Lovforslaget

1. § 20 affattes således:

»§ 20. Arbejdsmarkedets Tillægspension ledes af et repræsentantskab og en bestyrelse.«

2. § 21 affattes således:

»§ 21. Repræsentantskabet, der består af 109 medlemmer, vælges af alle, der er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension senest 3 måneder, før valget finder sted, og som på valgdagen er fyldt 18 år.

Stk. 2. Valgbare er de i stk. 1 nævnte personer.

Stk. 3. Repræsentantskabet vælges i 8 regioner:

- a) Region 1: Hovedstaden (Københavns og Frederiksberg Kommuner, Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amtskommuner), der vælger 33 repræsentanter.
- b) Region 2: Øerne (Vestsjællands og Storstrøms Amtskommuner), der vælger 11 repræsentanter.
- c) Region 3: Bornholm (Bornholms Amtskommune), der vælger 2 repræsentanter.

Gældende formulering

Stk. 4. Repræsentantskabet udnævner selv sin formand, som ikke må have tilknytning til nogen arbejdsgiver- eller lønmodtagerorganisation.

Stk. 5. Repræsentantskabets medlemmer udpeges for 3 år ad gangen, jf. dog § 42. Finder udpegning sted i løbet af en periode, gælder den kun til periodens udløb. Genudpegning kan finde sted.

§ 22. Repræsentantskabet skal have forelagt til godkendelse det årlige regnskab og behandle de sager, som bestyrelsen eller mindst 4 bestyrelsesmedlemmer måtte ønske at forelægge for repræsentantskabet.

Stk. 2. Repræsentantskabet afholder møde én gang årligt samt i øvrigt, når bestyrelsen, mindst 4 bestyrelsesmedlemmer eller 10 medlemmer af repræsentantskabet måtte ønske det.

Lovforslaget

- d) Region 4: (Fyns Amtskommune), der vælger 11 repræsentanter.
- e) Region 5: Syddjylland (Sønderjyllands, Ribe og Vejle Amtskommuner), der vælger 17 repræsentanter.
- f) Region 6: Østjylland (Århus Amtskommune), der vælger 13 repræsentanter.
- g) Region 7: Vest-Midtjylland (Ringkøbing og Viborg Amtskommuner), der vælger 11 repræsentanter.
- h) Region 8: Nordjylland (Nordjyllands Amtskommune), der vælger 11 repræsentanter.

Stk. 4. Repræsentantskabet vælger af sin midte en formand.

Stk. 5. Reglerne for valg til repræsentantskabet skal svare til reglerne i lov om kommunale valg. Genvalg kan finde sted. Arbejdsministeren fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for valg til repræsentantskabet.«

3. § 22, *stk. 2*, ophæves, og i stedet indsættes efter *stk. 1* som nye stykker:

»*Stk. 2.* Repræsentantskabet afholder møde mindst tre gange årligt samt i øvrigt, når bestyrelsen, mindst 6 bestyrelsesmedlemmer eller mindst 25 medlemmer af repræsentantskabet ønsker det.

Stk. 3. Repræsentantskabet skal senest 6 måneder efter valget på baggrund af udkast fra bestyrelsen vedtage skriftlige og offentligt tilgængelige retningslinjer for den overordnede placementspolitik for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Disse retningslinjer skal udsendes til alle, der er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Eventuelle mindretalssynspunkter skal optrykkes sammen med planen.«

4. § 23, *stk. 1* og 2, ophæves, og i stedet indsættes som *stk. 1-3*:

Gældende formulering

§ 23. Bestyrelsen består af formanden for repræsentantskabet som formand og 12 andre medlemmer, der vælges blandt repræsentantskabets medlemmer, og som udpeges således, jf. § 25:

3 efter indstilling af Dansk Arbejdsgiverforening.

1 efter indstilling af Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i fællesskab.

1 efter indstilling af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

1 efter indstilling af finansministeren.

3 efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark.

2 efter indstilling af repræsentantskabets lønmodtagerrepræsentanter repræsenterende lønmodtagere ansat i stat og kommuner.

1 efter indstilling af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd og FR-Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark i fællesskab.

Stk. 2. Bestyrelsens medlemmer udpeges for tre år ad gangen. Finder udpegning sted i løbet af en periode, gælder den kun til udløb af funktionsperioden i repræsentantskabet. Genvalg kan finde sted.

Stk. 3. Bestyrelsen skal lede administrationen af Arbejdsmarkedets Tillægspension i overensstemmelse med reglerne i denne lov og den godkendte forsikringsplan.

Stk. 4. Bestyrelsen kan tillade direktøren at sælge administrative ydelser til et datterselskab, der er oprettet efter § 26, stk. 4. Salget skal ske efter tilsvarende regler, som gælder for indtægtsdækket virksomhed i statsinstitutioner under finansloven. Denne virksomhed skal regnskabsmæssigt være adskilt fra ATP's øvrige regnskab. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om vilkår og tilsyn.

Lovforslaget

»Bestyrelsen består af 15 medlemmer, der vælges af og blandt repræsentantskabets medlemmer.

Stk. 2. Valg til bestyrelsen sker ved forholdstalsvalg efter regler, som svarer til reglerne i § 24, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse. Genvalg kan finde sted. Arbejdsministeren fastsætter ved bekendtgørelse de nærmere regler for valg til bestyrelsen.

Stk. 3. Repræsentantskabets formand er formand for bestyrelsen.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

Gældende formulering

Lovforslaget

Stk. 5. Bestyrelsen ansætter direktøren og andet ledende personale og fastsætter retningslinjer for deres arbejde, herunder også den løbende anbringelse af fondsmidler. Generelle forskrifter og vejledninger, der udsendes til medlemmerne og deres arbejdsgivere, skal godkendes af bestyrelsen.

Kapitel 8

Fondsanbringelse

5. Overskriften til *kapitel 8* affattes således:

»Fondsanbringelse og demokratisering«

6. Efter § 25 d indsættes i *kapitel 8* som nye paragraffer:

»§ 25 e. De otte regioner, der er defineret i § 21, stk. 3, udgør samtidig de 8 regioner, som Arbejdsmarkedets Tillægspension er inddelt i.

Stk. 2. De valgte repræsentanter i de otte regioner er regionsbestyrelse for Arbejdsmarkedets Tillægspension i de pågældende otte regioner. For Bornholm vælges dog en regionsbestyrelse på 7 medlemmer, hvoraf de to førstvalgte er medlemmer af repræsentantskabet.

Stk. 3. Regionsbestyrelserne udarbejder selv deres forretningsorden, som skal forelægges repræsentantskabet til godkendelse.

Stk. 4. En regionsbestyrelse kan nedsætte et forretningsudvalg efter samme regler, som gælder ved valg af regionsbestyrelserne, jf. § 21, som mellem regionsbestyrelsernes møder kan varetage de opgaver, der er tillagt regionsbestyrelsen.

Stk. 5. Regionerne ansætter en administrativ ledelse, der forestår den daglige ledelse.

§ 25 f. Forvaltningen af 50 pct. af de midler, der indbetales til Arbejdsmarkedets Tillægspension, udøves automatisk af regionsbestyrelserne i de regioner, hvor de pågældende medlemmer bor. Herudover forvaltes 25 pct. af de midler, der indbetales til Arbejdsmarkedets Tillægspension, også af regionerne, efter at bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension har besluttet, i hvilke regioner forvaltningen skal foregå. De sidste 25 pct. forvaltes alene af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. De midler, der allerede er indbetalt til Arbejdsmarkedets Tillægspension, forvaltes i princippet efter samme fordeling som i stk. 1.«

Gældende formulering

§ 26. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension skal forvalte fondsmidlerne således, at de bliver til størst mulig gavn for tillægspensionsordningen. Ved midlernes placering skal herved tilstræbes en betryggende sikkerhed, en opretholdelse af midlernes realværdi samt højest mulig forrentning.

Stk. 2. Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler skal være anbragt i følgende kategorier af aktiver:

- 1) Obligationer eller gældsbreve udstedt af eller garanteret af regeringer eller regionale myndigheder i Zone A, jf. bilag A,
- 2) børsnoterede obligationer udstedt af internationale organisationer, der som medlem har mindst et af medlemslandene i Den Europæiske Union,
- 3) realkreditobligationer efter realkreditlovens § 1, stk. 4, samt andre obligationer udstedt her i landet eller i lande omfattet af zone A, og som frembyder samme sikkerhed,
- 4) tilgodehavender, eksklusive tilgodehavender, der er efterstillet andre kreditorer, hos kreditinstitutter under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A bortset fra kreditinstitutter omfattet af nr. 3 samt lån garanteret af kreditinstitutter eller forsikringsselskaber under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A,
- 5) grunde og bygninger, hvis værdi er uafhængig af en særlig erhvervsudnyttelse,

Lovforslaget

7. § 26, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsen og regionsbestyrelserne skal forvalte fondsmidlerne, så de bliver til størst mulig gavn for lønmodtagerne. Det betyder, at pensionskasserne skal forvalte deres midler således, at de inden for rammerne af en social, økonomisk og økologisk bæredygtig udvikling bliver til størst mulig gavn for pensionsordningen. Det indebærer blandt andet, at en del af midlerne placeres risikovilligt på kapitalmarkedet til gavn for dansk produktion og beskæftigelse og en økologisk bæredygtig udvikling. De i § 22, stk. 3, nævnte retningslinjer for den overordnede placeringspolitik skal eksplicit give vurderinger af, hvorledes disse retningslinjer bidrager til en bæredygtig samfundsudvikling. Bestyrelsen fremlægger i ATP's årsregnskaber, efter hvilke etiske principper investeringerne foretages, og på denne baggrund, hvad der investeres i og ikke investeres i.«

Gældende formulering

- 6) lån sikret ved tinglyst panteret i grunde og bygninger som omfattet af nr. 5 for et beløb op til to tredjedele af den seneste offentlige ejendomsvurdering,
- 7) andele og beviser i investeringsinstitutter omfattet af Rådets direktiv 85/611/EØF,
- 8) andre obligationer og lån noteret på offentlig fondsbørs i lande omfattet af zone A,
- 9) aktier og andre kapitalandele noteret på offentlig fondsbørs i lande omfattet af zone A,
- 10) grunde og bygninger, der ikke er omfattet af nr. 5, samt lån sikret ved tinglyst panteret i grunde og bygninger, der ikke er omfattet af nr. 6,
- 11) kapitalandele og andre værdipapirer, der er noteret på offentlig fondsbørs i lande uden for zone A, fra udstedere, der er hjemmehørende i lande uden for zone A,
- 12) aktiviteter vedrørende efterforskning og udvinding i den danske undergrund,
- 13) noterede kapitalandele samt andre udlån og værdipapirer, som ikke er omfattet af nr. 1-12.

Stk. 3. Fondsmidlerne kan endvidere anvendes til lån til arbejdsgivere, der har indbetalt bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension, dog ikke ud over 50 pct. af det indbetalte bidrag og aldrig under 500 kr. Lånene ydes gennem banker og sparekasser til den for disse institutter sædvanlige udlånsrente, og pengeinstitutterne er ansvarlige over for Arbejdsmarkedets Tillægspension for lånets tilbagebetaling.

Stk. 4. Af fondsmidlerne kan der endvidere foretages placering i et aktieselskab, som Arbejdsmarkedets Tillægspension ejer fuldt ud, og som har til formål at tilbyde administrative ydelser bortset fra formueforvaltning til pensionskasser og tilsvarende ordninger i livsforsikringselskaber, der er omfattet af lov om forsikringsvirksomhed. Et eventuelt salg af ydelser fra Arbejdsmarkedets Tillægspension til et sådant selskab skal ske efter reglerne i § 23, stk. 4.

Lovforslaget

8. I § 26, stk. 3, indsættes efter 2. pkt. som nye punktnummer:

»Endvidere kan op til ¼ pct. af fondsmidlerne anvendes som udlån til medarbejderejede virksomheder på særlig gunstige vilkår. Betingelsen for udlån skal dog være, at alle, der arbejder i virksomheden, er ejere, og at enhver af dem har en stemme, når fællesbeslutninger træffes.«

9. § 26, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Endvidere kan midlerne anvendes således:

- til erhvervelse af fast ejendom,
- til aktiviteter vedrørende efterforskning og udvinding i den danske undergrund samt til forskning og udvikling,
- c) på anden måde, idet der ved produktion m.v. bl.a. lægges vægt på anvendelse af renere teknologi, holdbarhed, ressourcebesparelse, genbrug og genanvendelse.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 5. Af fondsmidlerne kan der endvidere foretages placering i et datterselskab registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som Arbejdsmarkedets Tillægspension ejer fuldt ud, og som har til formål at drive fondsmæglervirksomhed.

Stk. 6. Hvis Arbejdsmarkedets Tillægspension i øvrigt har et datterselskab, hvis aktivitet er begrænset til at foretage og forvalte investeringer omfattet af stk. 2, kan datterselskabets aktiver inden for værdien af kapitalandele i og eventuelle lån til datterselskabet behandles som aktiver efter stk. 2. Er datterselskabet ikke helejet, indgår dets aktiver til en forholdsmæssig værdi svarende til den ejede andel af egenkapitalen.

Stk. 7. Arbejdsmarkedets Tillægspensions anbringelse af midler i en enkelt virksomhed må ikke medføre, at Arbejdsmarkedets Tillægspension alene eller sammen med Lønmodtagernes Dyrtidsfond eller datterselskaber, som de ejer, kan udøve bestemmende indflydelse på virksomheden. Dette gælder dog ikke anbringelse af midler i datterselskaber, som Arbejdsmarkedets Tillægspension ejer, og hvis midler anbringes efter de regler, der gælder for Arbejdsmarkedets Tillægspension selv, eller i virksomhed efter stk. 4.

Stk. 8. Højst 50 pct. af Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiver må udgøres af aktiver omfattet af stk. 2, nr. 7-13, eller stk. 4 og 5, jf. dog § 26 a, stk. 7 og 9.

Stk. 9. Højst 10 pct. af Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiver må udgøres af aktiver omfattet af stk. 2, nr. 11.

Stk. 10. Højst 1 pct. af Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiver må udgøres af aktiver omfattet af stk. 2, nr. 12.

Stk. 11. Højst 2 pct. af Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiver må udgøres af udlån omfattet af stk. 2, nr. 13, og per debitor højst 1 pct.

Stk. 12. Højst 10 pct. af Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiver må udgøres af aktiver omfattet af stk. 2, nr. 13.

Stk. 13. Finanstilsynet fastsætter nærmere bestemmelser om afgrænsningen af værdipapirer, der omfattes af flere af de i stk. 2, nr. 1-13, nævnte aktivgrupper.

Gældende formulering

§ 26 a. Der må ikke blandt Arbejdsmarkedets Tillægspensions aktiver indgå elementer, der repræsenterer en risiko på en enkelt virksomhed, hvis værdi sammenlagt udgør mere end 2 pct. af Arbejdsmarkedets Tillægspensions samlede aktiver. I de tilfælde, hvor den pågældende virksomhed er hjemmehørende og børsnoteret i et land omfattet af zone A, og virksomhedens egenkapital overstiger 250 mio. kr., udgør den i 1. pkt. fastsatte grænse 3 pct.

Stk. 2. Stk. 1 gælder tilsvarende i forhold til virksomheder, mellem hvilke der består en sådan forbindelse, at de udgør en samlet risiko for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. For grunde og bygninger omfattet af § 26, stk. 2, nr. 5, og lån omfattet af § 26, stk. 2, nr. 6, finder stk. 1 og 2 tilsvarende anvendelse med den forskel, at grænsen udgør 5 pct.

Stk. 4. Hvis Arbejdsmarkedets Tillægspension har investeret i eller ydet lån til et selskab, hvis aktiviteter alene omfatter investeringer efter § 26, stk. 2, nr. 5, finder den i stk. 3 anførte grænse anvendelse på Arbejdsmarkedets Tillægspensions samlede engagement med selskabet.

Stk. 5. For aktiver omfattet af § 26, stk. 2, nr. 3, udgør den i stk. 1 fastsatte grænse 40 pct.

Stk. 6. For risici på kreditinstitutter under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A bortset fra kreditinstitutter omfattet af § 26, stk. 2, nr. 3, og på forsikringsselskaber under offentligt tilsyn i lande omfattet af zone A udgør den i stk. 1 fastsatte grænse 10 pct. For aktiver, der ikke er omfattet af § 26, stk. 2, nr. 4, må der højst foretages placeringer i overensstemmelse med de grænser, der er fastsat i stk. 1.

Stk. 7. For andele og beviser i et enkelt investeringsinstitut som anført under § 26, stk. 2, nr. 7, udgør den i stk. 1 fastsatte grænse 10 pct. Denne begrænsning finder dog ikke anvendelse, når det pågældende investeringsinstitut efter sine vedtægter alene kan investere i aktiver omfattet af § 26, stk. 2, nr. 1-3. I sådanne tilfælde kan investeringen tillige i forhold til bestemmelsen i § 26, stk. 7, henføres til § 26, stk. 2, nr. 1-3.

Lovforslaget

10. I § 26 a, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Finanstilsynet kan dog efter ansøgning i særlige tilfælde dispensere fra 2 pct.s-grænsen.«

11. § 26 a, stk. 7 og 8, ophæves.

Gældende formulering

Stk. 8. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på aktiver omfattet af § 26, stk. 2, nr. 1 og 2.

Stk. 9. Stk. 1, 2 og 4 finder ikke anvendelse på investeringer i datterselskaber, der omfattes af § 26, stk. 4-6, samt på investeringer i selskaber, hvis aktivitet efter deres vedtægter er begrænset til at foretage investeringer i aktiver omfattet af § 26, stk. 2, nr. 1-3. I sidstnævnte tilfælde kan investeringen i forhold til bestemmelserne i § 26, stk. 7, 10 og 11, henføres til § 26, stk. 2, nr. 1-3.

Stk. 10. Bestyrelsen fastsætter nærmere bestemmelser om Arbejdsmarkedets Tillægspensions valutakurs- og renterisikoeksponering.

Lovforslaget

12. Efter § 26 a indsættes i *kapitel 8* som nye paragraffer:

»§ 26 b. I aktieselskaber, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension alene eller sammen med Lønmodtagernes Dyrtidsfond har aktier, men ikke bestemmende indflydelse, kan stemmeretten på aktierne overlades til de ansatte eller deres repræsentanter, såfremt disse efter forespørgsel erklærer sig indforstået hermed.

§ 26 c. I aktieselskaber, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension alene eller sammen med Lønmodtagernes Dyrtidsfond har bestemmende indflydelse, kan bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension overlade det til de ansatte at drive virksomheden på nærmere aftalte vilkår.

Stk. 2. Repræsentantskabet skal senest i år 2000 fremlægge modeller til offentlig diskussion af de vilkår, hvorunder de ansatte kan forestå driften af virksomheden. Senest med udgangen af 2001 skal repræsentantskabet vedtage en eller flere modeller i en form, der er egnet til at arbejde efter i praksis i en forsøgsperiode.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2000.

Stk. 2. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler for de nødvendige overgangsordninger.